

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

19 एप्रिल 2024

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

उपमुख्यमंत्र्यांकडून आदर्श
आचारसंहितेचे (MCC) उल्लंघन

बातमीत का?

- महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी केलेल्या वक्तव्याच्या चौकशीचे आदेश निवडणूक आयोगाने दिले आहेत.
- अजित पवार यांनी आपल्या पक्षाच्या बaramतीच्या उमेदवार असलेल्या पत्नी सुनेत्रा पवार यांना मत न देणाऱ्यांचा निधी रोखू, असा आरोप केला.
- आदर्श आचारसंहिता (MCC) मतदारांना आर्थिक प्रलोभने देण्यास परवानगी देत नाही.

आदर्श आचारसंहिता (MCC) बदल:

- आदर्श आचारसंहिता हा भारतीय निवडणूक आयोगाने निवडणुकीमध्ये राजकीय पक्ष आणि उमेदवारांच्या वर्तनावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी जारी केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांचा एक संच आहे.
- उद्देश: निवडणूक स्पर्धा निष्पक्षपणे पार पाडल्या जाव्यात आणि लोकशाही प्रक्रियेची अखंडता राखण्यासाठी.
- वेळ: निवडणूक वेळापत्रक जाहीर झाल्यानंतर ते लगेच लागू होते आणि निवडणुका संपेपर्यंत लागू राहते.
- व्याप्ती: राजकीय पक्ष, उमेदवार आणि सर्व सरकारी संस्थांना लागू.
- निवडणूक आयोगाची भूमिका: निवडणूक आयोग (EC) MCC च्या अनुपालनाचे निरीक्षण करतो आणि त्याची अंमलबजावणी करतो. EC MCC चे उल्लंघन करणाऱ्या पक्षांना किंवा उमेदवारांना फटकारू शकते आणि सुरक्षा तपशील मागे घेणे किंवा तक्रारी नोंदवणे यासारख्या उपाययोजना करू शकते.
- तक्रारी आणि निवारण: व्यक्ती किंवा पक्षांसाठी MCC उल्लंघनाबाबत तक्रारी दाखल करण्यासाठी यंत्रणा कार्यरत आहे, ज्याची नंतर EC द्वारे चौकशी केली जाते.

तुम्हाला माहीत आहे का?

- cVIGIL हे भारतीय निवडणूक आयोगाने विकसित केलेले मोबाइल ॲप्लिकेशन आहे जेणेकरून नागरिकांना निवडणुकीदरम्यान आदर्श आचारसंहितेचे (MCC) उल्लंघन झाल्याची तक्रार करता येईल.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

एशियाटिक जंगली कुत्रे किंवा ढोले

बातमीत का?

- सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील मालवण तालुक्यात 25 फूट खोल विहिरीतून दोन आशियाई जंगली कुत्र्यांची सुटका करण्यात आली.
- हे बचावकार्य वनविभागाच्या सदस्यांनी केले आणि सुमारे एक तास चालले.
- आशियाई जंगली कुत्रा, ज्याला मराठीत ढोले म्हणूनही ओळखले जाते, त्याला शिकार करण्यास मनाई आहे आणि तो धोक्याच्या श्रेणीत येतो.

ढोले बद्दल:

- ढोले (क्युओन आल्पिनस) हा वन्य मांसाहारी प्राणी आहे, जो कॅनिडे कुटुंबाचा सदस्य आहे आणि सस्तनवर्गीय आहे.
- भारतात, ते पश्चिम आणि पूर्व घाट, मध्य भारतीय लँडस्केप आणि ईशान्य भारतात आढळतात.
- ढोले वन परिसंस्थेतील सर्वोच्च शिकारी म्हणून महत्त्वाची भूमिका बजावतात.
- संवर्धन स्थिती:
 - IUCN धोक्यात असलेल्या प्रजातींची यादी: लुप्तप्राय
 - वन्य प्राणी आणि वनस्पतींच्या लुप्तप्राय प्रजातींमधील आंतरराष्ट्रीय व्यापारावरील अधिवेशन (CITES): परिशिष्ट II
 - वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972: अनुसूची II
- लडाखच्या परिसरातही ते कमी संख्येने आढळू शकतात.
- ढोले लोकसंख्येला धोका :
 - निवासस्थानाचे नुकसान
 - अनग्युलेटची कमी होत चाललेली लोकसंख्या, त्यांचे मुख्य शिकार, जास्त शिकार आणि अधिवास नष्ट झाल्यामुळे
 - पाळीव आणि जंगली कुत्र्यांकडून पशुधन शिकार आणि रोग हस्तांतरणामुळे छळ
- दरवर्षी 28 मे रोजी जागतिक ढोले दिवस साजरा केला जातो.
- पहिली जागतिक ढोले परिषद फेब्रुवारी 2019 मध्ये झाली.
- विशाखापट्टणम येथील इंदिरा गांधी प्राणिशास्त्र उद्यानात 2014 मध्ये भारत सरकारने ढोले संवर्धन प्रजनन केंद्र मंजूर केले होते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

ताडोबा राष्ट्रीय उद्यान आणि नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प

बातमीत का?

- NT3 या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या वाघिणीला ताडोबा राष्ट्रीय उद्यानातून महाराष्ट्रातील नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पात (NNTR) स्थलांतरित करण्यात आले.
- वाघिणीने तिची जीपीएस कॉलर काढली, ज्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर शोध मोहीम हाती घेण्यात आली.

ताडोबा राष्ट्रीय उद्यानाबद्दल:

- ताडोबा राष्ट्रीय उद्यान, अधिकृतपणे ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प म्हणून ओळखले जाते, हे भारतातील सर्वात जुने आणि सर्वात प्रसिद्ध राष्ट्रीय उद्यानांपैकी एक आहे.
- महाराष्ट्रातील चंद्रपूर जिल्ह्यात स्थित आहे.
- 1955 मध्ये स्थापन झालेल्या, ताडोबा राष्ट्रीय उद्यानाचे नाव आदिवासी लोकांकडून पूजल्या जाणाऱ्या स्थानिक आदिवासी देव 'ताडोबा' किंवा 'तारू' आणि या परिसरातून वाहणारी नदी, अंधारी नदी यांच्या नावावरून आहे.
- हे बंगाल वाघांच्या मोठ्या लोकसंख्येसाठी प्रसिद्ध आहे. इतर प्रमुख वन्यजीवांमध्ये बिबट्या, आळशी अस्वल, गौर (भारतीय बायसन), ढोले (भारतीय जंगली कुत्रा), पट्टेदार हायना, जंगलातील मांजरी, सांबर आणि ठिपकेदार हरण यांचा समावेश होतो.

नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पाबद्दल:

- नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प हे महाराष्ट्रातील महत्त्वाचे संरक्षित क्षेत्र आहे.
- राज्याच्या पूर्वेकडील गोंदिया आणि भंडारा जिल्ह्यात स्थित आहे.
- हे अधिकृतपणे 2013 मध्ये व्याघ्र प्रकल्प म्हणून घोषित करण्यात आले.
- नवेगाव नॅशनल पार्क, नागझिरा वन्यजीव अभयारण्य आणि इतर अनेक वनक्षेत्रे एकाच इकोलॉजिकल युनिटमध्ये एकत्रित करून हे सुमारे 656.64 चौरस किलोमीटरचे क्षेत्रफळ पसरलेले आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण
आयोग (MSCPCR)

बातमीत का?

- महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग (MSCPCR) अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांसाठी धोरणात्मक सुधारणांचा आग्रह करत आहे.
- MSCPCR ने खाजगी शैक्षणिक संस्थांना अल्पसंख्याक दर्जाच्या माध्यमातून सवलती मिळवून देण्याच्या धोरणात सुधारणा करण्याच्या गरजेवर भर दिला.

महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग (MSCPCR) बदल:

- महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग (MSCPCR) ची स्थापना सर्व कायदे, धोरणे आणि कार्यक्रम हे भारतीय राज्यघटनेत आणि बाल हक्कांवरील संयुक्त राष्ट्रांच्या कन्व्हेंशनमध्ये नमूद केलेल्या बाल संरक्षण हक्कांशी सुसंगत आहेत याची खात्री करण्यासाठी करण्यात आली.
- महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोगाची स्थापना बाल हक्क संरक्षण कायदा, 2005 ला प्रतिसाद म्हणून करण्यात आली, ज्यात भारतातील प्रत्येक राज्यात अशा आयोगांची स्थापना करणे अनिवार्य आहे.
- उद्देश: मुलांशी संबंधित कायदे आणि धोरणांच्या अंमलबजावणीवर लक्ष ठेवणे आणि राज्य आणि खाजगी कृती या कायदांचे पालन करतात याची खात्री करणे हा त्याचा प्राथमिक उद्देश आहे.
- आयोगाला दिवाणी न्यायालयासारखे अधिकार नसले तरी, कोणत्याही व्यक्तीला बोलावून हजेरी लावणे आणि शपथेनुसार त्यांची तपासणी करणे, कागदपत्रे शोधण्याची मागणी करणे, पुरावे प्राप्त करणे आणि साक्षीदारांच्या तपासणीसाठी आयोग जारी करण्याचा अधिकार आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

स्मार्ट व्होटर स्लिप

बातमीत का?

- महाराष्ट्रातील जळगाव जिल्ह्याने स्मार्ट व्होटर स्लिप सादर केली असून, असे करणारा राज्यातील पहिला जिल्हा ठरला आहे.
- संपूर्ण प्रदेशातील 250 सार्वजनिक ठिकाणी बारकोड स्थापित केले गेले आहेत, ज्यामुळे रहिवाशांना त्यांच्या स्मार्टफोनसह स्कॅन करून मतदार तपशीलांमध्ये प्रवेश करता येईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- डिजिटल व्होटर स्लिप मतदारांच्या नोंदणीची पुष्टी करते आणि त्यांचे मत कुठे आणि केव्हा टाकायचे याबद्दल आवश्यक माहिती प्रदान करते.
- हे लोकांना मतदार यादीतील अनुक्रमांक आणि मतदान केंद्राच्या स्थानावर प्रवेश करण्यास मदत करेल.
- मतदार त्यांची नोंदणीकृत नावे, आधार कार्डशी लिंक केलेला फोन नंबर किंवा त्यांचा मतदार ओळखपत्र क्रमांक वापरून त्यांचे तपशील तपासू शकतात.
- डिजिटल व्होटर स्लिप आणि तपशीलांचा ऑनलाइन प्रवेश मतदारांना अधिक माहितीपूर्ण आणि जागृत ठेवण्याचा उद्देश आहे.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.

